

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-11615/2018-ERU

V Praze dne 13. června 2019

Č. j. 11615-4/2018-ERU

P Ř Í K A Z

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ustanovení § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, v příkazním řízení podle § 90 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), a § 150 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), vedeném pod sp. zn. OSR-11615/2018-ERU s obviněným z přestupku, kterým je společnost **Zemědělské obchodní družstvo DELTA Štípa, družstvo- ve zkratce ZOD DELTA Štípa, družstvo**, se sídlem Za Dvorem 305, Štípa, 763 14 Zlín, IČO: 489 07 227, ve věci podezření ze spáchání přestupku podle § 91a odst. 1 písm. o) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 31. prosince 2018 (dále jen „energetický zákon“) rozhodl

takto:

I. Obviněný z přestupku, společnost **Zemědělské obchodní družstvo DELTA Štípa, družstvo- ve zkratce ZOD DELTA Štípa, družstvo**, se sídlem Za Dvorem 305, Štípa, 763 14 Zlín, IČO: 489 07 227 (dále také „účastník řízení“), **se uznává vinným ze spáchání přestupku podle § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona**, kterého se dopustil tím, že v rozporu s § 68 odst. 3 energetického zákona prováděl dne 13. října 2018 v ochranném pásmu plynárenského zařízení, v obci Vlčková, 763 19, poblíž budovy č. p. 179 a č. p. 173, v blízkosti plynárenského zařízení (středotlakého plynovodu PE dn 63) činnost spočívající v provádění zemních prací souvisejících s výstavbou vodovodní přípojky, v jejichž důsledku došlo k poškození tohoto energetického zařízení, a tím k porušení zákazu poškození energetického zařízení činností v ochranném pásmu i mimo ně.

II. Podle § 35 písm. b) zákona o odpovědnosti za přestupky ve spojení s § 91a odst. 7 energetického zákona se účastníkovi řízení, za spáchání přestupku podle § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona ukládá **pokuta ve výši 48 000 Kč** (slovy: čtyřicet osm tisíc korun českých), která je splatná do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto příkazu na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 19319.

Odůvodnění

Dne 15. listopadu 2018 obdržel Energetický regulační úřad (dále také „Úřad“ nebo „správní orgán“) od policejního orgánu Policie České republiky, Krajského ředitelství policie Zlínského kraje, Obvodního oddělení Fryšták oznámení přestupku, ke kterému mělo

dojít poškozením plynovodu při provádění zemních prací v obci Vlčková, v prostoru louky nacházející se u domů č. p. 179 a 173.

Provedeným šetřením policejního orgánu byly zjištěny tyto rozhodné skutečnosti:

- **zemní práce**, při kterých došlo dne 13. října 2018 k poškození středotlakého plynovodu PE dn 63 (dále také „plynárenské zařízení“) v obci Vlčková, u budovy č. p. 179 a č. p. 173, **prováděl účastník řízení** jako zhotovitel stavby, jak vyplývá z vyjádření objednatele stavby pana [REDAKCE], bagristy pana [REDAKCE], předsedy družstva pana [REDAKCE] a z protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení;
- k poškození plynárenského zařízení došlo v důsledku činnosti v ochranném pásmu při provádění zemních prací souvisejících s výstavbou vodovodní přípojky tak, že strojník bagru pan [REDAKCE], který předmětnou činnost prováděl v postavení zaměstnance účastníka řízení, při hloubení výkopu zachytil lžící bagru o středotlaký plynovod PE dn 63, který poškodil; Uvedené jednání je za účelem posuzování odpovědnosti za předmětný přestupek **přičitatelné účastníkovi řízení**.
- vyjádření o existenci plynárenského zařízení v zájmovém území výstavby spolu s vymezením podmínek pro provádění prací v ochranném pásmu plynárenského zařízení **bylo vydáno** správcem plynárenského zařízení;
- vytyčení polohy plynárenského zařízení **bylo provedeno**;
- vzniklé poškození plynárenského zařízení bylo **bezprostředně nahlášeno** místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu;
- veškeré náklady spojené s opravou poškozeného plynárenského zařízení vyčíslené provozovatelem plynárenského zařízení na částku 23 862,97 Kč, **byly bezesbytku uhrazeny**;
- v důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k úniku plynu do ovzduší v množství **191 m³** v délce trvání **40 minut** a **došlo k přerušení dodávky plynu 51 konečným odběratelům**.

Podle § 20 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky platí, že právnická osoba je pachatelem, jestliže k naplnění znaků přestupku došlo jednáním fyzické osoby, která se za účelem posuzování odpovědnosti právnické osoby za přestupek považuje za osobu, jejíž jednání je přičitatelné právnické osobě a která porušila právní povinnost uloženou právnické osobě, a to při činnosti právnické osoby, v přímé souvislosti s činností právnické osoby nebo ku prospěchu právnické osoby nebo v jejím zájmu.

Za osobu, jejíž jednání je přičitatelné právnické osobě, se za účelem posuzování odpovědnosti právnické osoby za přestupek považuje dle § 20 odst. 2 písm. c) zákona o odpovědnosti za přestupky zaměstnanec nebo osoba v obdobném postavení při plnění úkolů vyplývajících z tohoto postavení.

S ohledem na výše uvedené po prostudování podkladů obsažených ve spisovém materiálu, dospěl správní orgán k závěru, že došlé oznámení neodůvodňuje zahájení řízení se strojníkem bagru, který plynárenské zařízení poškodil, neboť se jednání, v jehož důsledku došlo k poškození plynárenského zařízení, dopustil v přímé souvislosti s činností účastníka řízení, a to v postavení zaměstnance účastníka řízení, které je podle shora uvedeného přičitatelné účastníkovi řízení.

S ohledem na výše uvedené přistoupil správní orgán k vydání tohoto příkazu dle § 90 zákona o odpovědnosti za přestupky ve spojení s § 150 správního řádu.

Zákon o odpovědnosti za přestupky upravuje podmínky odpovědnosti za přestupek, druhy správních trestů a ochranných opatření a zásady pro jejich ukládání, postup před zahájením řízení o přestupku a postup v řízení o přestupku.

Podle § 2 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky se odpovědnost za přestupek posuzuje podle zákona účinného v době spáchání přestupku; podle pozdějšího zákona se posuzuje jen tehdy, je-li to pro pachatele přestupku příznivější.

S ohledem na výše uvedené správní orgán uvádí, že ustanovení § 68 odst. 3 energetického zákona a navazující přestupek dle § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona a maximální výše pokuty, kterou lze za předmětný přestupek dle § 91a odst. 7 energetického zákona uložit, nebyly v rozhodném období, tj. od doby spáchání přestupku do současnosti dopadajícím způsobem na projednávaný skutek novelizovány, tzn., že skutková podstata projednávaného přestupku a obsahové znění předmětných ustanovení včetně zákonem stanovené maximální výše možné sankce (pokuty), zůstaly dle příslušných ustanovení energetického zákona zachovány (totožné).

Z hlediska posouzení odpovědnosti účastníka řízení za posuzovaný skutek (přestupek) a uložení správního trestu je tedy s ohledem na výše uvedené rozhodnou právní úpravou zákon o odpovědnosti za přestupky ve spojení se správním řádem a energetický zákon.

Přestupku podle § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v § 46 odst. 8, 9, 10 nebo § 68 odst. 3 nebo 5 energetického zákona.

V tomto příkazním řízení se správní orgán zabýval porušením § 68 odst. 3 energetického zákona, který stanoví, že v ochranném pásmu i mimo ně je každý povinen zdržet se jednání, kterým by mohl poškodit plynárenskou soustavu nebo omezit nebo ohrozit její bezpečný a spolehlivý provoz a veškeré činnosti musí být prováděny tak, aby nedošlo k poškození energetických zařízení.

V projednávaném případě je znakem skutkové podstaty přestupku porušení zákazu stanoveného v § 68 odst. 3 energetického zákona, tj. v daném případě poškození energetického (plynárenského) zařízení a trestat tak lze pouze pachatele, který přímo svou činností plynárenské zařízení poškodil. V daném případě není na základě zjištěných skutečností pochyb o tom, že to byl právě účastník řízení, kdo prostřednictvím shora uvedené osoby prováděl zemní práce v ochranném pásmu plynárenského zařízení, v jejichž důsledku došlo k poškození plynárenského zařízení. Tuto skutečnost účastník řízení nezpochybňuje.

Na základě zjištěných skutečností s ohledem na výše uvedené lze uzavřít, že účastník řízení svým jednáním porušil § 68 odst. 3 energetického zákona, čímž došlo k naplnění formálních znaků přestupku dle § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona.

V souvislosti s naplněním formálních znaků přestupku se správní orgán musel zabývat rovněž naplněním tzv. materiální stránky přestupku (společenské škodlivosti) tak, jak vyplývá ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 8 As 17/2007-135 ze dne 31. května 2007), respektive z § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky, dle které platí, že přestupkem je společensky škodlivý

protiprávní čin, který je v zákoně za přestupek výslovně označen a který vykazuje znaky stanovené zákonem, nejde-li o trestný čin.

Správní orgán má za to, že jednání účastníka řízení naplnilo rovněž znaky materiální stránky přestupku, neboť v jeho jednání lze shledat společenskou škodlivost, spočívající v porušení zájmu společnosti na bezpečném a spolehlivém provozu plynárenské soustavy, při kterém došlo k poškození předmětného plynárenského zařízení s výše uvedenými následky.

S ohledem na výše uvedené je správní orgán přesvědčen, že není v daném případě pochyb o naplnění formální a materiální stránky předmětného přestupku ze strany účastníka řízení.

Správní orgán se dále zabýval otázkou, zda nejsou naplněny podmínky uvedené v § 21 zákona o odpovědnosti za přestupky zprošťující účastníka řízení odpovědnosti za přestupek, tedy zda účastník řízení za přestupek neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby přestupku (porušení povinností) zabránil. Ze zjištěných skutečností, však nevyplývá, že by nastala jakákoliv objektivní zákonem předvídaná situace, která by umožnila liberaci účastníka řízení, tedy zánik odpovědnosti za spáchání předmětného přestupku. Z okolností daného případu vyplývá, že účastník řízení poškodil plynárenské zařízení v souvislosti s realizací zemních prací a v důsledku hrubé nedbalosti. Existence plynárenského zařízení byla účastníkovi řízení známa. Účastník řízení je povinen vhodným způsobem ochránit plynárenské zařízení a zabezpečit jej proti poškození, což neučinil.

Ve vztahu k výše uvedenému lze uzavřít, že účastník řízení je odpovědný za spáchání předmětného přestupku.

Za přestupek podle § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona lze uložit podle § 91a odst. 7 téhož zákona pokutu až do výše 15 000 000 Kč. Správní orgán s ohledem na zjištěné skutečnosti a shora uvedené okolnosti daného případu, rozhodl o uložení správního trestu ve smyslu § 35 písm. b) zákona o odpovědnosti za přestupky ve formě pokuty. Uložení správního trestu ve formě pokuty považuje správní orgán v projednávaném případě za zákonné, vhodné a účelné, přičemž tento správní trest zcela odpovídá rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

Při stanovení výše uložené pokuty hodnotil správní orgán jako přitěžující okolnost:

- v důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k úniku 191 m³ plynu do ovzduší po dobu 40 minut;
- byla přerušena dodávka plynu 51 koncovým odběratelům;
- účastník řízení svým jednáním poškodil středotlaký plynovod, tedy z energetického hlediska, zařízení většího významu než např. plynovodní přípojka;
- zemní práce v ochranném pásmu při obnažování plynárenského zařízení nebyly prováděny s maximální opatrností a pomocí ručního nářadí, nýbrž pomocí zemního stroje (bagru).

Při stanovení výše pokuty je nutno dle § 40 písm. c) zákona o odpovědnosti za přestupky zejména zohledňovat opakovanost porušování zákona účastníky řízení – obviněnými z přestupku, ať už z pohledu neustálého porušování totožných ustanovení a právních předpisů, nebo celkové nedisciplinovanosti při nedodržování stanovených povinností. Správní orgán při ukládání pokuty jako výrazně polehčující okolnost zohlednil, že účastník řízení není evidován v rámci jiného správního (přestupkového) řízení za porušení právního předpisu ve věcné působnosti Úřadu.

Při stanovení výše uložené pokuty hodnotil správní orgán jako polehčující okolnost:

- bezprostřední nahlášení poškození plynárenského zařízení a spolupráci se správcem plynárenského zařízení na jeho opravě;
- úhradu vzniklé škody.

Správní orgán se při stanovení výše uložené pokuty zabýval také otázkou majetkových poměrů účastníka řízení, přičemž vycházel z veřejně dostupných informací. Z účetní závěrky [2017] účastníka řízení zveřejněné ve sbírce listin v obchodním rejstříku vyplývá, že účastník řízení vykázal záporný výsledek hospodaření za účetní období – 1 667 000 Kč, což správní orgán zohlednil při stanovení výše uložené pokuty, kterou v důsledku shora uvedeného snížil ve vztahu k ostatním případům a obdobnému způsobu a rozsahu následků spáchaného přestupku. Správní orgán dále uvádí, že z předmětné účetní závěrky, je zřejmé, že účastník řízení dosáhl čistého obrátu za účetní období ve výši 37 391 000 Kč a hospodaří s dlouhodobým hmotným majetkem ve výši 110 822 000 Kč.

S ohledem na výše uvedené a vzhledem k tomu, že uložená pokuta byla stanovena ve výši, jak je uvedeno ve výroku tohoto příkazu, tj. při dolní hranici možné zákonem stanovené sazby, nelze v případě účastníka řízení, uvažovat o tom, že by uložená pokuta pro účastníka řízení mohla mít likvidační charakter. Zároveň správní orgán uvádí, že pokuta byla uložena v souladu s § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech s přihlédnutím k zápornému výsledku hospodaření účastníka řízení.

Poučení

Proti tomuto příkazu lze podle § 150 odst. 3 správního řádu podat odpor ve lhůtě 8 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání odporu se počítá ode dne následujícího po doručení příkazu, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy byl nedoručený a uložený příkaz připraven k vyzvednutí.

Mgr. Jaroslav Hausknecht, v. r.
oprávněná úřední osoba
oddělení sankčních řízení Praha